

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004835

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-08-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаповал Олексій Валерійович

2. Oleksii Shapoval

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 073 Менеджмент

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Кібербезпека

Місце роботи здобувача: Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05481984

Місцезнаходження: провулок Інженерний, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16838

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05481984

Місцезнаходження: провулок Інженерний, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05481984

Місцезнаходження: провулок Інженерний, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.01.75, 14.01.76

Тема дисертації:

1. Управління трансформаціями в вищій освіті України в умовах Індустрії 4.0.
2. Transformation management in higher education of Ukraine in the Industry 4.0 environment

Реферат/анотація:

1. Метою дослідження є розроблення теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо управління трансформаціями системи вищої освіти України в умовах Індустрії 4.0. Об'єктом дослідження є процеси управління трансформаціями у вищій освіті України в умовах Індустрії 4.0. Предметом дослідження є теоретичні, науково-методичні та практичні засади управління трансформаціями у вищій освіті України в умовах Індустрії 4.0. Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці теоретико-методичних засад і практичних рекомендацій щодо впровадження технологій Індустрії 4.0 у вищій освіті в Україні. У процесі дослідження отримано теоретичні, методичні та практичні результати різного ступеня новизни: дістали подальшого розвитку: аналітичне забезпечення визначення проблем трансформаційних процесів у промисловості України, яке, на відміну від наявного, передбачає виконання кількісного аналізу з елементами порівняльної секторальної оцінки за рядом показників діяльності й конкурентоспроможності промислового

сектора, інноваційної діяльності та факторів, що стримують промислове виробництво, в контексті кризових процесів, викликаних наслідками пандемії COVID-19 і військових дій на території країни, що дозволяє оцінити стан інноваційної діяльності промисловості України і визначити основні групи проблем за умови присутності тривалих, персистентних криз; теоретико-методичний підхід до обґрунтування напрямів впровадження технологій Індустрії 4.0 у вищій освіті України, який, на відміну від наявних, передбачає розбудову підсистем забезпечення (організаційного, кадрового, педагогічного, матеріально-технічного, фінансового) діяльності освітнього закладу в межах організаційно-економічного механізму управління трансформаціями, що дозволяє сформулювати ключові рекомендації з урахуванням основних проблем трансформації вищої освіти відповідно до потреб Індустрії 4.0 з метою забезпечення конкурентоспроможності й релевантності освітнього закладу; удосконалено: інструментарій оцінки діяльності системи вищої освіти, який, на відміну від наявних, передбачає розрахунок індексу, що включає показники освітньої діяльності, наукової діяльності та промислової діяльності, та дозволяє виконувати ранжування країн за рівнем розвитку їх системи вищої освіти, результативності освітньої і наукової діяльності, а також здатності промисловості використовувати ці результати, внаслідок чого може виконуватись класифікація за групами лідерів і наздоганяючих для виявлення проблем і обґрунтування сценаріїв розвитку вищої освіти з урахуванням досвіду країн з високим рівнем розвитку; інструментарій стратегічного позиціонування суб'єктів системи вищої освіти, який, на відміну від наявних, передбачає оцінку діяльності суб'єктів за освітнім і промисловим напрямленнями, що дозволяє класифікувати їх за профілем діяльності (базовий, індустріально-орієнтований, освітньо-орієнтований, комплексний), а також формувати цільові вектори розвитку виходячи з наявного та цільового профілю; аналітичне забезпечення трансформації освітніх програм ЗВО України відповідно до вимог Індустрії 4.0, яке, на відміну від наявних, передбачає формування переліку компетентностей, затребуваних в межах вакансій за цільовими напрямами освітньої програми, виявлення переліку компетентностей, які надаються в межах освітньої програми, і визначення відповідності між ними, що дозволяє враховувати динаміку та флуктуації ринку праці при актуалізації змісту навчальних програм.

2. The purpose of the study is to develop theoretical and methodological provisions and practical recommendations for managing the transformation of Ukraine's higher education system in the context of Industry 4.0. The object of the study is the processes of managing transformations in higher education in Ukraine in the context of Industry 4.0. The subject of the study is the theoretical, scientific-methodological, and practical foundations for managing transformations in higher education in Ukraine in the context of Industry 4.0. The scientific novelty of the obtained results lies in the development of theoretical and methodological foundations and practical recommendations for the implementation of Industry 4.0 technologies in higher education in Ukraine. The study produced theoretical, methodological, and practical results of varying degrees of novelty: The following have been further developed: the analytical support for identifying problems of transformation processes in Ukrainian industry, which, unlike existing approaches, involves quantitative analysis with elements of comparative sectoral assessment based on a range of indicators of industrial sector performance and competitiveness, innovation activity, and factors constraining industrial production in the context of crisis processes caused by the consequences of the COVID-19 pandemic and military hostilities in the country. This makes it possible to assess the state of innovation activity in Ukrainian industry and identify the main groups of problems under conditions of prolonged and persistent crises; the theoretical and methodological approach to substantiating the directions for implementing Industry 4.0 technologies in higher education in Ukraine, which, unlike existing approaches, provides for the development of support subsystems—organizational, human resources, pedagogical, material and technical, and financial—within the organizational and economic mechanism for managing transformations in an educational institution. This makes it possible to formulate key recommendations that take into account the main challenges of transforming higher education in line with the needs of Industry 4.0 in order to ensure the competitiveness and relevance of an educational institution; The following have been improved: the toolkit for assessing the performance of the higher education system, which, unlike existing approaches, provides for the calculation of an index comprising indicators of educational, research,

and industrial activity and enables countries to be ranked according to the level of development of their higher education systems, the effectiveness of educational and research activities, and the capacity of industry to use their results. This makes it possible to classify countries into groups of leaders and followers in order to identify problems and substantiate scenarios for the development of higher education, taking into account the experience of countries with a high level of development; the toolkit for the strategic positioning of actors within the higher education system, which, unlike existing approaches, provides for assessing their activities across educational and industrial dimensions. This makes it possible to classify them according to their activity profile—basic, industry-oriented, education-oriented, or comprehensive—and to formulate target development vectors based on their current and desired profiles; the analytical support for transforming educational programmes of Ukrainian higher education institutions in accordance with the requirements of Industry 4.0, which, unlike existing approaches, involves identifying the competencies demanded in vacancies corresponding to the target areas of an educational programme, determining the competencies provided within the educational programme, and assessing the degree of alignment between them. This makes it possible to take into account labour market dynamics and fluctuations when updating the content of educational programmes.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Shapoval O. Managing educational processes using blockchain technology: the example of stackable micro-credentials acquisition. Information systems for intelligent systems / ed. by T. Ganokratanaa et al. Cham, 2026. Vol. 467. P. 331–341. (Scopus) (0,7 ум. друк. арк.) DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-032-12983-3_32
- 2. Shapoval O. Perspectives of using artificial intelligence as an automated knowledge assessment instrument. Journal of educational technology development and exchange. 2025. Vol. 18, no. 4. P. 169–196. (Scopus) (2,3 ум. друк. арк.) DOI: <http://doi.org/10.18785/jetde.1804.08>
- 3. Shapoval O. A market-driven assessment of Industry 4.0 competencies in EU electrical engineering curricula. 2025 IEEE 6th KhPI Week on Advanced Technology (KhPIWeek). 2025. (Scopus) (0,7 ум. друк. арк.) DOI: <http://doi.org/10.1109/KhPIWeek61436.2025.11288675>
- 4. Шаповал О. В. Роль системи вищої освіти в інноваційному розвитку промислового середовища країн світу та України. Економіка та суспільство. 2026. № 83. (Фахове видання, категорія «Б») (0,9 ум. друк. арк.) DOI: <http://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-123>
- 5. Шаповал О. В. Інструментарій стратегічного позиціювання суб'єктів системи вищої освіти в умовах промислової інтеграції. Економіка та суспільство. 2025. № 72. (Фахове видання, категорія «Б») (0,9 ум. друк. арк.) DOI: <http://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-89>
- 6. Shapoval O. V. Assessing the Innovative dynamics of Ukraine's industrial sector in the context of crisis processes. Business Inform. 2025. No. 3. P. 129–137. (Фахове видання, категорія «Б») (1,1 ум. друк. арк.) DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-3-129-137>
- 7. Решетняк О. І., Шаповал О. В. Технології Education 4.0 та їх роль у трансформації навчального процесу вищих навчальних закладів. Ефективна економіка. 2024. № 7. (Фахове видання, категорія «Б») (2,5 ум. друк. арк.) DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.7.25>

- 8. Shapoval O. V. Managing transformations in higher education in Ukraine: challenges and opportunities. Business Inform. 2023. Vol. 10, no. 549. P. 184–190. (Фахове видання, категорія «Б») (0,8 ум. друк. арк.) DOI: <http://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-10-184-190>

Наукова (науково-технічна) продукція: технології; методи, теорії, гіпотези; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці; підвищення автоматизації виробничих процесів; забезпечення промисловості чи населення новим видом інформаційно-комунікаційних послуг

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U113503 0123U102453

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Решетняк Олена Іванівна

2. Olena Reshetnyak

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1183-302X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05481984

Місцезнаходження: провулок Інженерний, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуцалюк Олексій Миколайович

2. Oleksii Hutsaliuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6541-4912

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Товариство з обмеженою відповідальністю "Приватний заклад вищої освіти "Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова"

Код за ЄДРПОУ: 14204539

Місцезнаходження: вул. Нечуя-Левицького, Черкаси, Черкаський р-н., 18036, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савіна Наталія Борисівна

2. Nataliia Savina

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8339-1219

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кизим Микола Олександрович

2. Mykola Kyzym

Кваліфікація: д. е. н., професор, член-кор. НАН України, 08.06.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8948-2656

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05481984

Місцезнаходження: провулок Інженерний, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трушкіна Наталія Валеріївна

2. Nataliia Trushkina

Кваліфікація: к. е. н., с.д., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6741-7738

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05481984

Місцезнаходження: провулок Інженерний, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Іляш Ольга Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Іляш Ольга Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Трушкіна Наталія Валеріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна